

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Rode): Siden Loven af 27. Oktober 1917 om overordentlig Hjælp til arbejdsløse blev stadfæstet, er Arbejdsløsheden tiltaget saa overordentligt, at vi nu er nær ved de 50,000 arbejdsløse. Det betyder en Arbejdsløshedsprocent saa høj, som den kun sjældent har været naaet, og saa stort et Antal arbejdsløse, som der kun sjældent har været set. Arbejdsløshedens Varighed og Dyrtiden i Forening gør denne sociale Ulykke særlig byrdefuld for dem, der tynges af den. Det er derfor forstaaeligt, at der fra deres Side, som lider under den, er fremsat Ønske om, at deres Kaar maa blive saa gunstige, som det er Samfundet muligt, naar Arbejde ikke kan skaffes. Stat og Kommune gør utvivlsomt alt, hvad de i saa Henseende formaar, paa samme Maade som de private Virksomheder gør det, men alle hemmes af det samme, af Verdensforholdene. Naar Arbejdet ikke kan skaffes, maa Hjælpen ydes, og som Grundlag for denne har vi i Arbejdsløshedskasse-Institutionen den bedst mulige Ordning til Hjælpens Iværksættelse.

Det nærværende Lovforslag har til Hensigt at ændre paa forskellig Maade det Lovforslag, som 27. Oktober i Fjor blev stadfæstet, for at udvikle videre de Bestemmelser, der blev truffet deri, og navnlig for at ændre saadanne Bestemmelser, som under de nuværende Forhold kunde hemme Arbejdslysten hos den arbejdsløse. Disse Ændringer skal jeg imidlertid ikke opholde mig ved, men ganske kort angive Lovforslagets Hovedformaal, som er at forøge den Understøttelse, der kan gives efter Loven af 27. Oktober. Denne fastsætter et bestemt procentvis Tillæg, men dog et mindste Tillæg til den vedtægtsmæssige Understøttelse, og føjer hertil en Bestemmelse om, at hvis denne Indtægt ikke var tilstrækkelig, kunde der, hvor særlige Forhold gjorde sig gældende — og nogle Eksempler paa særlige Forhold nævntes — ydes Hjælp gennem Hjælpekasserne efter Dyrtidslovens almindelige Regler. Allerede den 27. Oktober 1917 havde man altsaa Øje for, at en Understøttelse, der ydedes af Arbejdsløshedskasserne, kunde blive mindre, end den vedkommende arbejdsløse og hans Familie nødvendigvis behøvede for at kunne opretholde Livet paa menneskelig Maade. Imidlertid er Bestemmelsen i Lovens § 8, som giver Hjælpekasserne Adgang til at træde supplerende til, ikke blevet forstaaet

efter den Hensigt, hvormed den var givet. Mange Hjælpekasser og mange Kommuner har opfattet den, som om selve den Arbejdsløshedsunderstøttelse, der udvindes gennem Kassen, skulde være nok, og at kun ganske særlige og kun de specielt nævnte Tilfælde kunde berettigede til, at man ydede et Tillæg. Det foreliggende Lovforslag bygger paa det samme Princip: et Statstillæg til den vedtægtsmæssige Understøttelse og en Adgang til at faa denne yderligere suppleret af Hjælpekassen, hvor det er fornødent, men det ændrer Forholdet paa begge de Omraader, hvorigennem Hjælpen flyder. Det ændrer det ved at forøge Understøttelsen, sætte Tillæget til den vedtægtsmæssige Understøttelse, som kan gives, op til 75 pCt. af Understøttelsen, dog mindst til 1 Kr. 25 Øre. 75 pCt. kan højst give 1 Kr. 50 Øre, da den højeste vedtægtsmæssige Ydelse er 2 Kr., Tillæget vil altsaa gaa fra 1 Kr. 25 Øre til 1 Kr. 50 Øre for Medlemmer, der er Familieforsørgere og helt betalende Medlemmer af Kassen. Jeg skal ikke nævne de andre Sæts, som er afpassede i Forhold hertil, nemlig for de Medlemmer, der er halvt eller delvis betalende Familieforsørgere, og de Medlemmer, som ikke er Familieforsørgere. Denne Understøttelse, hvorved den vedtægtsmæssige Understøttelse højst kan blive 2 Kr. plus 1 Kr. 50 Øre, altsaa 3 Kr. 50 Øre i alt, og som ledsages af en Bestemmelse om, at det mindste, der skal kunne ydes en Familieforsørger, som er helt betalende, er 2 Kr. 75 Øre — og forholdsvis dertil for de andre Grupper af Medlemmer —, vil imidlertid kunne medføre, at Understøttelsen; som ydes af Arbejdsløshedskassen, i visse Tilfælde, navnlig for de lavest lønnede, kommer saa nær op ad de i Faget eller Grupper indenfor Faget gældende Lønninger, at selve Arbejdsløshedskassens Understøttelse kunde siges at indeholde en Tilskyndelse eller i hvert Fald en Aarsag til ikke at søge dette Arbejde — særlig det lavt lønnede Arbejde. Alle, som interesserer sig for Kasserne, maa jo ønske at imødegaa den Opfattelse, at den sociale Understøttelse, det Forsikringsbeløb, som udbetales gennem Kasserne, i nogen Grad skulde virke til at gøre Arbejdsløsheden varig, idet hele Lovens og Institutionens Formaal tværtimod udelukkende er at gøre den arbejdsløses Tilværelse udholdelig. Frygten for, at en saadan fejlagtig Opfattelse som den, jeg her har nævnt, skulde kunne finde Støtte i, at Understøttelsen fra Kasserne nærmede sig for meget til Lønnen, har da